

Megjelen hetenkint kétszer
szerdán és szombaton este.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Sátoraljaujhely, Főtér 9 szám.

Telefon: 42. szám.

Kéziratokat nem adunk vissza.

Nyilttérben minden garmond sor 40 fill.

ZEMPLÉN

POLITIKAI HIRLAP.

Előfizetési ára:

Egész évre 10 korona, féltre 5 kor.

negyedévre 2.50 korona.

— Egyes szám ára 10 fillér. —

Hirdetési díj:

Hivatalos hirdetéseknek minden szó után
2 fill. Petít betűknél nagyobb, avagy
díszbetűkkel, vagy kerettel ellátott hir-
detések térmérték szerint egy négyszög
centim. után 8 fill. — Állandó hirdeté-
seknek árkedvezmény.

Napirenden.

— máj. 10.

AZ UJHELYI BORKÖZRAKTÁR. A földművelésügyi miniszter: gr. Serényi Béla — a földművelésügyi költségvetés során — a parlamentben mondott beszédével csak öregbítette azokat a szimpatiákat, amelyekkel néz osztatlanul az ország a munkássága elé. A reformok, az új ideák s új elhatározások egész sorát jelentette be a miniszter és a tervei között vannak olyanok, melyek megvalósításuk esetén korszakalkotóak lesznek. S volt a miniszter beszédének egy részlete, mely fokozottan kell, hogy érdekelje a Hegyalját:

A közgazdasági alaptól akarok — mondotta gr. Serényi miniszter — alapítani körülbelül tíz, u. n. m. kir. borközpontot 10—15.000 hektoliter befogadó képességgel, melyekbe a termelő beraktározhatja a borát. A beraktározásért az illető csak annyit fog fizetni, amennyibe az államnak kerül. E közraktárakban a bort rendszeresen fogják kezelni, a termelőnek itt elhelyezett borára esetleg előlegeket fognak szerezni s mikor a bor kezelése megtörténik, a bor megéri, egalizálni fogják azt.

Ez annyit jelent, mint egyenlősíteni a bort. Mert ebben az országban az a baj, hogy ahány pince és ahány hordó bor van a pincében, annyi fajta a bor. En a Hegyalján voltam — nem vagyok odaváló — de méltóztassék velem jönni a Hegyaljára és ott nem lehet ezer hektoliter egyforma bort valakitől követelni; nem lesz egy termelő, kinek ezer hektoliter egyfajta bora volna. Ha nincsen áru, hogyan teremtsék én expertot? Itt nem az értékesítésre kell elsősorban a súlyt fektetni, hanem arra, hogy megfelelő árut tudjunk teremteni.

S föltétlenül hiteltérdemlő, megbízható információk tudnak arról is, hogy a tervbe vett borközpontok egyike Sátoraljaujhelyben fog megépülni. A földművelésügyi kormány kiküldöttjei már — mint azt annak idején megírtuk — jártak Ujhelyben is és a vasuti állomás közelében ki is jelölték azt a területet, mely alkalmas a borközpont befogadására. Mi — az olyan nagyon meggyötört Hegyalja népe — tudjuk, hogy mit jelent majd a borértékesítés szempontjából az ujhelyi borközpont felállítása és éppen azért kell is, hogy elismerően köszöntsük a kormány elhatározásait.

MEGMOZDULT AZ ORSZÁG.
A Justh-párt elvesztette két tag-

ját. Két igazán függetlenségi ember, Fráter Lóránd és Maczky Emil kilépett a pártkötelékből. És ez még nem minden. A beavatottak elég hangosan suttojják, hogy a két uttörőnek követői is lesznek.

Az a levél, melyet Fráter és Maczky volt pártjuk elnökéhez intéztek, nagyon tanulságos okirat. Az van benne megírva, a mit a lapok is, politikusok is megírtak és megmondtak Justh Gyulának még az aradi gyűlés előtt. Az van megírva benne, hogy magyar függetlenségi politikus követelheti ugyan, sőt követelnie kell az általános szavazati jogot, de aki jó magyar ember és hiven kitart Kossuth Lajos hagyományai mellett, az ebben a reformban csak új esz-közt kereshet az állam magyarságának megőrzésére és megerősítésére, de nem érthet alatta semmi olyat, ami hazánkban a magyarság hegemoniájának és a hazafias politika támasztékainak véget vethetne. Az van továbbá megírva abban a levélben, hogy a Justh elnöklete alatt álló függetlenségi párt törekvései a választójog terén háromszorosan is gyanuba keveredtek. Először, mert a nemzetközi szociáldemokratákkal szövetkezett egy reform keresztülvitelére, holott ezek minden nemzeti szempontot megvetnek és kigunyolnak. Másodsor, mert egyes párttagok egyenes indítványa dacára, a párt kitért az alól, hogy választójogi programját nemzeti szempontból körülbástyázza. És harmadsor azért, mert a párt az aradi gyűlésen elfogadta még a nemzetiségi párt képviselőjének támogatását is, holott ez a párt nyíltan tüzi maga elé a magyar hegemonia lerombolásának herosztráteszi gondolatát.

A kilépett párttagok és velük együtt bizonyára a hazafias magyar emberek zöme megdöbent ezeknek a halmozódó jelenségeknek láttára és a szemlélődőkben bizonyára kételyek támadtak arra nézve, vajjon csakugyan hazafias és Kossuth Lajos programjához méltó terv lehet-e az, amely ilyen módon és hazafiságukban ennyire gyanus táborokban toborozza szövetségeseit? A kellemtelen gondolat úgy látszik, nagyon sok függetlenségi választó oldalát furhatja, mert hatásában ime utat talált már a parlamentbe is és ott elragadott Justh Gyula

oldaláról két embert, akiről lehetetlen letagadni, hogy mind- eddig a függetlenségi eszmék hűséges harcosai voltak. Két kilépő még nem sok. Marad benn közel negyven. Ha még hat vagy nyolc kilép, akkor is marad harminc. Ez is elég a szociálistáknak és a nemzetiségi pártiaknak, akiknek csak eszköz kell. De, hogy Justh Gyulának elég-e? És főleg elég lesz annyi, amennyit a megmozdult ország a legközelebbi választáson mellette hagy? Talán még is jobb lett volna elszakadni a természetellenes szövetségeseitől, mint a saját választóitól.

A vármegye áprilisa.

A közig. biz. ülése. — Vasuti összeköttetés Kassa és Ujhely között. — Székely Elek pörének újra felvétele. — Pataky Miklós fegyelmije. — Hivatalos jelentések.

Zemplénavármegye közigazgatási bizottsága hétfőn délelőtt tartotta Meczner Gyula főispán elnöklete alatt május havi ülését. Egy sereg nagyobb érdekű ügy kapott helyet a tárgysoron, mely ezuttal is felsorakoztatta mindazokat a hivatali jelentéseket, amikben a vármegyei közigazgatás mult haváról való beszámoló összegeződik. Az ülésen teljes számmal voltak jelen a vármegyei és az állami hivatalok vezetői és a bizottság választott tagjai közül Lehoczyk Endre, gr. Mailáth József, Nagy Barna, Nemthy József, br. Senyney Miklós és gr. Széchenyi Ernő vettek részt a tanácskozásban.

Meczner Gyula főispán megnyitva az ülést, illetődőt hangon emlékezett meg arról a mélységes veszteségről, mely Hieronymi Károly kereskedelemügyi miniszter halálával a magyar közéletet érte. Minden alkalommal szívesen, a legjobb indulattal állt az elhunyt miniszter a vármegye rendelkezésére és megtett értünk mindezt, amit csak tehetett. Indítványozza hát, hogy adjon a bizottság jegyzőkönyvileg kifejezést a Hieronymi Károly halála alkalmából érzett őszinte fájdalomnak és intézzen részvétiratot gyászborult családjához. A bizottság őszinte megilletődéssel járult hozzá a főispán előterjesztéséhez.

(Az alispáni jelentés nyomán.)

Dókus Gyula alispán havi jelentésében részletesen beszámolt a közigazgatás mult hónapjának személyi ügyeiről, a vármegye közbiztonsági állapotáról és számszerű statisztikát adott az ügykezelés eredményeiről. Eiserth István kir. főügyész-helyettes indítványára — az alispáni jelentés kapcsán — elhatározta a bizottság, hogy feliratilag fogja kérni a kormánytól a vármegye fegyvertartási szabályrendeletének megerősítését. Az állapotok ezen a téren egyenesen tarthatatlanok és a nap-nap után

megismétlődő gyilkosságok s szerencsétlenségek indokolták teszik, hogy energikus kézzel szabályoztassék a fegyvertartási engedély. Majd Dókus Gyula alispán javasolta, hogy kérje a bizottság a kereskedelemügyi minisztertől a Kassára Sátoraljaujhelyből délután 5 óra 24 perckor induló vonatnak korábban való indítását. — Jelenleg nincs a szobanforgó vonatoknak Kassán közvetlen összeköttetése a Tátrákba és Eperjes felé, migha 4 óra 30 perckor indulna az a vonat, minden mizéria orvoslást nyerne. A bizottság magáévá is tette az alispán előterjesztését és ilyen értelemben fog felírni a kereskedelemügyi kormányhoz és a Máv. igazgatóságához.

Székely Elek, Sátoraljaujhely r. t. város volt polgármestere pörének újrafelvételét kérte a belügyminisztertől és a miniszter, miután Székely Elek olyan bizonyítékokat csatolt be, melyek alkalmasnak látszanak arra, hogy az ügyét más világitásba helyezték, a kérelmének helyt is adott s felhívta a közigazgatási bizottságot, hogy új tárgyalás és új határozathozatal végett adja ki a Székely Elek ügyének iratait a fegyelmi választmánynak. — Vékey Oszkárnak a vármegyei és városi árvaszékek ellen beadott panaszát elutasította a bizottság. — Pataky Miklós, Sátoraljaujhely r. t. város főjegyzője ellen egy névtelen följelentés évekkel ezelőtt súlyos vádakot emelt. A főispán lefolytattatta a nyomozást s miután Patakyt visszaélések nem terhelték, az eljárást beszüntette. Pataky, hogy bűnvádi utra terelhesse az ügyet, fegyelmet kért önmaga ellen a város képviselőtestületétől, a képviselőtestület azonban — ilymódon szolgáltatva elégtételt Patakynak — nem rendelte el a fegyelmet. Székely Elek a képviselőtestületnek az ellen a határozata ellen felebbezést adott be, a felebbezést azonban a közigazgatási bizottság elutasította. — Elhatározta továbbá a bizottság, hogy az erdőbényei esendőrös felállítását szorgalmazni fogja.

(Közegészség, adó s tanügy.)

Dr. Szirmay István és Somogyi Bertalan tisztí ügyészi referádái után Pintér István árvaszéki elnök a gyámügyi közigazgatás menetéről adott számot, majd dr. Löcherer Lőrinc vármegyei főorvos jelentette, hogy az egészségügyi állapot a mult hónapban kielégítő volt. A ragadós betegségek száma 141-re csökkent és így 8-cal volt kevesebb, mint márciusban. Révész György, th. főállatorvos előadta, hogy a ragadós száj- és körömfájás 8 községben jelentkezett ujabban. A mult hónapban 21 község volt — 7 járás területén — megfertőzve s első helyen a fertőzések számára vonatkozóan a bodrogközi járás áll 6 községgel. Eizenmann Oszkár, kir. pénzügyigazgató bejelentette, hogy áprilisban állami egyenes adóban 46615, (a mult esztendő áprilisában befolyt összegnél 24002 koronával több), dohányjövédékben 134672 (+ 71854), díjjövédékben 2953 (+ 1036), bélyegilletékben 23926 (+ 18891), fogyasztási adóban 803327 (+ 4223), hadmentességi díjban 605 (— 1281), só-

A Kossuth-szobor leleplezéséhez **KOSZORÚK** minden nagyságban,
babér és tölgylevelű **szallagok** nemzeti színű, Zemplénavármegye és Sátoraljaujhely város színei minden szélességben kaphatók: a „Regyelet” temetkezési vállalatnál Sátoraljaujhelyben

jövedékben 2854 (+ 861) s jogilletékben 105501 (+ 66709) korona folyt be. Fizetési halasztás 9 esetben s házádomentesség 43 esetben engedélyeztetett. Kemechey Béla radi körjegyzőnek 51 korona térítvény ügyében beadott felebbezését elutasította a bizottság, míg Stéphan Béla társkányi körjegyző 20 korona pénz-bírság kivételére kelt felebbezésének helyt adott. Neumann Emánuel cirókahosszszűző, Langhammer Ferencné nagymihályi, Fűzi János sátoraljai helyi s dr. Schvarcz Ignác gálzszei lakosok adóügyben való felebbezéseit elutasította a bizottság.

Eisérth István kir. főügyész-helyettes a fogház mult havi állapotáról számolt be. Beregszászy István kir. tanfelügyelő jelentésében számot adott a tanfelügyelőség által a mult hónapban teljesített iskolalátogatásokról s megemlítette, hogy a meglátogatott iskolák közül első helyen méltó az említésre a két tanerővel bíró málezai róm. kath. iskola, mely bár tót ajku községben van, mindazonáltal mint iskolának mondható. Az ott működő Strassburger Béla tanító és Ivancsics Laura tanítónő igazi szakértelemmel és teljes odaadással végzik azt a nemzeti missziót, amelyre elhivatottak. Az iskola magas színvonalra emelésében a tanerőkön kívül nagy része van Magyar János ottani r. k. lelkésznek is, aki semmi áldozatot és fáradságot nem kímél, hogy a kiváló tanerők igyekvéseit diadalra segítse. Utolsónak az államépítészeti hivatal részéről Hajós Károly főmérnök és a kulturmérnökség képviselőiben Tolnay Ödön főmérnök tették meg a jelentéseiket.

A megyéspüspök Ujhelyben.

Dr. Fischer-Colbrie Ágoston
bérmautja Zemplénmegyében.

Az ujhelyi fogadtatás részletei.

— máj. 10.

Dr. Fischer-Colbrie Ágoston, a kassai egyházmegye püspöke a jövő hét első napjain Sátoraljai helyre jön, hogy kiszolgáltassa híveinek a bérálás szentségét. A vallásos buzgóság és az a nemes igyekvés, melylyel az illusztris főpap az egyházmegyéje minden érdekét felkarolja, sürü egymásutánban hozza el a közséket a megyéspüspököt és mindig csak ujjabb ujjabb bizonyosságát kapjuk, hogy dr. Fischer-Colbrie Ágostonnal istentől való, hivatott vezér áll az egyház megye élén. A város közönsége igaz ünnepélyességgel fogja fogadni a püspököt és a közsöntő szavakban ott lükett majd a mindannyiunk szeretete, a mindannyiunk megbecsülése.

Folyó hó 14-én, a jövő vasárnapon délután 5 órakor kocsin jön Sárospatak felől Sátoraljai helyre a püspök és kísérete. A város határában, a lakatya közelében lévő kőkeresztnél a vármegye részéről Dókus Gyula alispán üdvözl, majd a város nevében Farkas Andor polgármester köszönti a püspököt, akit a r. kath. hitközség előjárósága és egyháztanácsa élén Matolai Etele világi elnök fogad. Az üdvözlések után a püspöknek és a kíséretének kocsjai lassu lépésben haladnak előre, úgy hogy a fogadásnál jelenlevő közönség — közvetlenül a kocsi után — gyalog vonulhasson be a városba. A r. k. templom ajtajánál Bessenyei István főesperes, apát plebános fogadja a kerületi papság élén a püspököt. Este a püspök és kísérete Bessenyei apát plebános vendégei lesznek.

Másnap, hétfőn reggel 7 órakor a püspök szent misét mond a nagytemplomban, majd fél 8 órakor kezdetét veszi a bérálási szentségek kiosztása. Először a nők lesznek megbérálva s csak azután a férfiak, úgy, hogy a bérálendő nők és a bérmaanyák bocsájtatnak csak fél 8 órakor a templomba. Szükségessé teszi ezt az intézkedést az a körülmény,

hogy eddig mintegy 1200-an jelentkeztek a bérálásra, úgy hogy a bérmaanyákkal együtt mintegy 2400-an vesznek részt az aktusban. A nők bérálása fél 10 óráig fog tartani, mikor a nők kivonulnak a templomból és helyt adnak a férfiaknak. Azok a nők, akik az első bérálásról elmaradnak, a férfiak után fognak megbérálatni. Bérálás után a püspök nagy ünnepélyességgel felavatja a Carolineum zárdában megalakult és Guba Pál kegyesrendi tanár által a főgimnáziumban szervezett Mária-kongregáció tagjait.

Hétfőn délbén a parochián Bessenyei István apátplebános a püspök tiszteletére diszebedet ad, melyen a város notabilitásai közül számosan vesznek részt. Majd fél 4 órakor a püspök látogatást tesz a város vezetőinél, hat órakor délután meg Széphalomra kocszik. Az újjárestaurált róm. kath. templom felszentelésekor a püspök — miután nem mehetett ki Széphalomra — megígérte, hogy személyesen fogja a legrövidebb időn belül felkeresni a széphalmi híveit és elzarándokol Kazinezy Ferenc mauzoleumához is. Este a püspököt és kíséretét Ambrózy Nándor látja vendégeül. Kedden reggel a püspök a személyi és hivatalos kísérettel a bodrogi közönségbe kocszik. — Szőlőse határában a bodrogi járási főszolgabíró, a többi hivatalos személyek, a papság és az egyház küldöttségei fogadják a püspököt, aki a Bodrogi közön folytatja azután a bérmautját.

KIRÁLYGYAKORLATOK.

A király s a német császár Felsővizközön. — A trónörökös Sztropkón. — Folytak az előkészületek.

— máj. 10.

Egyre közelebb és közelebb érünk a nagy katonai színjátékhoz: a királygyakorlatokhoz. Csillagosan sok színel, káprázatosan nagy vonaluan fognak lefolyni a gyakorlatok, melyek a monarchia haderejének fejlődéséről szolgáltatnak majd ujjabb bizonyosságot. És minden katonai érteken felül örvendetesen kell, hogy hassanak a királygyakorlatok, mert ha csak néhány napra is, de messzire érő bőséggel fogják megnövelni a zemplénvármegyei forgalmat és arra a forgalomra, amit a katonajárás jelent majd, sokszoros szüksége van a mi most fejlődő közgazdasági életünknek.

A mult évben a ragály miatt elmaradt királygyakorlatokat ez évben fogják tudvalevőleg megtartani. A királygyakorlatok, amelyek az eddigi diszpozíciók szerint a királyon kívül a német császár és a trónörökös is részt vesznek, impozánsnak ígérkeznek és Zemplén és Sáros vármegyék területén fognak lefolyni.

A király Felsővizközön Szepesházy Imre kastélyában száll meg. A trónörökös a sztropki s a vármegye tulajdonát képező Huszár-kastély vendége lesz. Ófelsége kíséretében lesz Paar gróf főhadsegéd és Kertzl dr. udvari orvos. A német császár szállásul a felsővizközi régi Szirmay-kastély van kiszemelve.

Felsővizközt rendbeszedik. Utcáit helyrehozzák, házaít kimeszelik. A községben 30 petróleum gázlámpa fog világítani. Diadalkaput emelnek, a házakon lobogóerdő lesz. Felsővizközön már minden lakható szoba le van foglalva az udvar részére. Különbén még e hónapban megérkeznek Felsővizközre az udvarbeliek, akik a végső diszpozíciókat fogják eszközölni. Sztropkó rendbehozatalára is rövidesen megtételek az intézkedések.

Az utak nagy részét már kitűnő karban vannak tavalyról. Főleg a Bártfa—Zboró—Felsővizköz közötti s a Duklaszoroson át Galiciába torkoló állami ut ad sok dolgot. Ezen a vonalon 15.000 korona költséggel valamennyi hidat meg kell erősíteni, hogy a motorvonattal 4 kocsiáll álló élelmet szállító autó-vonatok veszély-

telenül közlekedhessenek rajta. Az autó-vonatok ugyanis 100.000 ember részére fognak élelmet szállítani. A Mészégető—Kapissó közötti vicinális utat is rendbe kell hozni, mert szintén intenzíve fogja használni az udvar. Felsővizköz és Sztropkó utja szintén javításra szorul. Különbén valamennyi Felsővizközhez torkoló ut átépítésére, illetve javítására nézve megtörténtek már az intézkedések. Kivéven a felsővizköz—varannói utat, mely a lehető legkitűnőbb karban van.

A királygyakorlaton 200.000 ember lesz összpontosítva. A Kárpátokon innen százezer, a galiciai részen ugyancsak százezer. Támadni odaátról fognak. A lefúvás a Felsővizköz és Kishegy környéki magaslatok valamelyikén lesz.

Husz hold erdő miatt.

Fegyelmi vizsgálat Bencsik István főszolgabíró ellen.

A közig. bizottság üléséből.

— máj. 10.

A közigazgatási bizottság hétfői ülésében — mintegy a tanácskozás szenzációjaként — sorra került annak a fegyelmi ügynek a tárgyalása is, melynek középpontjában egyfelől Bencsik István királyhelmezi főszolgabíró, másfelől meg dr. Rosenthal Sándor sátoraljai helyi ügyvéd állnak. Husz hold erdőről van szó és dr. Rosenthal azt a vádat emelte a főszolgabíró ellen, hogy nem védte meg őt a birtokjogában azzal az erővel, melyet neki, mint közhivatalnoknak a vármegye egyik adózó objektumának védelmére fel kellett volna vonultatnia. Dókus Gyula alispán el is rendelte a főszolgabíró ellen a fegyelmi vizsgálatot és a közigazgatási bizottság — legutóbb tárgyalván az ügyet — jóvá is hagyta az alispán határozatát.

Az előzmények.

Az ügyet Isépy Zoltán tb. főjegyző referálta. Az 1909. esztendőben egy konzorcium nagyobb birtokot vásárolt gróf Szirmay Györgytől és a felosztás alkalmával az ungyemei beési birtokrész dr. Fuchs Ignác nagymihályi és dr. Fuchs Emil sátoraljai helyi lakosoknak jutott, míg a konzorcium harmadik tagja, dr. Rosenthal Sándor, sátoraljai helyi ügyvéd a zemplénmegyei bolyi birtokrész kapt. A két birtokot a Latoreza vászolja el, melynek a medre 1863 előtt úgy annyira eltolódott, hogy a vitássa vált mintegy husz holdnyi erdő az 1863. évi kataszteri felvétel alkalmával Bolyhoz lett csatolva, azóta oda is tartozik, bár telekkönyvezve Beesen volt. A felek 1910. júni. 22-én birtokként osztozkodtak s novem. 30-án dr. Fuchs Emil minden előzetes értesítés nélkül vágatni kezdte az erdő fáit. — Erre dr. Rosenthal Sándor, aki jogot formált az erdőhöz, arra kérte a királyhelmezi főszolgabíró, hogy rendőri segélyben részesítse s szüntettesse be a favágatást. Bencsik azonban — a dr. Rosenthal előadása szerint — nem intézkedett, mire dr. Rosenthal bemutatva okmányait, az alispán előtt ismételte meg a kérelmet. — Az alispán utasította is nyomban — távirati uton — Bencsiket, hogy a favágatást szüntesse be és a kivagott fák biztosítására vonatkozóan intézkedjék. Bencsik azonban azzal, hogy az ő megállapításai szerint az erdő Beeshez tartozik s így a favágatás beszüntetésére nem illetékes, az iratokat visszaszármaztatta az alispánhoz. Az alispán erre — a mult évi dec. 10-én — felhívta Bencsiket, hogy az érdekeltekkel és a községi előjárókkal — a kellő ténymegállapítások végett — azonnal tartson tárgyalást. Közben dr. Rosenthal dec. 17-én ujjabb panaszszal élt és jelentette az alispánnak, hogy a főszolgabíró mitsem tesz. Az alispán ekkor táviratilag kérdezte meg Bencsiket, hogy a tárgyalásra kitű-

zött-e már határnapot. Bencsik erre jelentette, hogy a tárgyalás december 21-én meg lesz tartva. A dolog így is történt s a tárgyalás lefolytatása után kimondotta a főszolgabíró, hogy a kérdés elbirálására nem illetékes, mert nincs kizárva, hogy erdő az ungyemei Beeshez tartozik s így a beavatkozásával Ungvármegye területi integritását sértené meg, Rosenthal a kérelmével elutasítja tehát és a hatósági védelmet tőle megtagadja. A főszolgabíró e véghatározatát dec. 28-án hozta meg. Rosenthal dr. felebbezést jelentett be a véghatározat ellen s január 4-én a fegyelmi vizsgálat elrendelését is kérte Bencsik ellen az alispántól. Dókus Gyula alispán el is rendelte a fegyelmi vizsgálatot, azzal az indokolással, hogy Bencsik a távirati felhívásnak nem tett eleget, az alispán utasításait nem bírálhatja felül, azok végrehajtását nem tagadhatja meg. De különben is Szőlőssy betétszerkesztő bírónak átiratából megállapítható, hogy az erdő ügy közigazgatásilag, mint kataszterileg Bolyhoz tartozik, még sem intézkedett s ezzel az elfogulatlan intézkedés köteleességét megsértette.

Bencsik felebbezése.

Bencsik az alispán határozata ellen terjedelmes felebbezést juttatott a közigazgatási bizottság elé. Elmondja a felebbezésében, hogy dr. Rosenthal — amikor első ízben felkereste — megkérte, hogy győződjék meg arról, hogy hovatartozik a szóban forgó erdő és szerezzze be a telekkönyvi adatokat. Ő a kérelemnek eleget is tett és a betétszerkesztő hivatal azt az információt adta, hogy az erdő Beesen telekkönyveztetett, de mert kataszterileg Bolyhoz tartozik, megindult az eljárás arra vonatkozóan, hogy már a közeljövőben Bolyban telekkönyveztessek. Ezt a panaszló birtokjogának igazolásul nem fogadhatta el, mert az erdő akkor még Unghoz tartozott s Ung területi integritásának megsértése nélkül nem járhatván el, rendőrhatalósági beavatkozásra nem is volt illetékes. Az alispán őt a törvényszerű eljárás foganatosítására hivatá fel, a felhívásnak ő eleget is tett s meg is hozta a véghatározatát. Az erőshangu felebbezésben azt állítja Bencsik, hogy a fegyelmi vizsgálat elrendelésénél úgy az alispán, mint dr. Szirmay István tiszti főügyész dr. Rosenthal rosszindulatú szuggerációja alatt állottak és épp azért kéri is a törvényhatósági bizottságot, hogy ha a felebbezése tárgyalásánál a tiszti ügyészi véleményt nem nélkülözheti, a fegyelmi elrendelésénél már szerepet játszott dr. Szirmay helyett más vármegyei tiszti ügyészének a delegálását kéri a belügyminisztertől.

A határozathozatal.

Isépy Zoltán tb. főjegyző bejelentette továbbá azt is, hogy dr. Rosenthal Sándor az iratok pótlásul időközben becsatolta egy sátoraljai helyi újságnak egyik számát, melyben konkrét vádak emeltek Bencsik ellen. A bizottság nem ment bele a hírlapi közlemény vádjainak taglalásába, de azt a saját hatáskörében való intézkedés végett kiadta az alispánnak.

A kérdésnek az érdeméhez Meczer Gyula főispán szól hozzá elsőnek és megállapította, hogy a főszolgabíró a fegyelmi eljárás megindítására szolgáltatott okot, amikor az alispán határozatának végrehajtását megtagadta. Majd Dókus Gyula alispánnak adta elő, hogy dr. Fuchs és dr. Rosenthal a kataszter alapján egyeztek meg. Már pedig az erdő kataszterileg Bolyhoz tartozik s így neki a dr. Rosenthal birtokjogát meg kellett védenie. Minden adózó objektumot meg kell tartaniok a vármegye részére s tudott dolog volt úgy előtte, mint a főszolgabíró előtt, hogy azután a birtok után Zemplénben fizetnek adót. 1907-ben a kataszter felülvizsgálatánál megállapítást nyert, hogy az erdő Bolyhoz tartozik s az igazságügyminiszter el is rendelte, hogy az erdő Bolyban telekkönyveztessek. Az intézkedésre ő hivatá fel a főszolga-

birót s azért ő viseli is a felelősséget. Ott a punktum saliens, hogy Benecik megtagadta a rendeletének a végrehajtását.

A bizottság — Benecik István felelősségének elmozdításával — jóvá is hagyta az alispán határozatát és Benecik ellen elrendelte a fegyelmi vizsgálatot azért, mert az alispán egyenes, félremagyarázást nem tűrő rendeletének a végrehajtását megtagadta.

A szerencsi affér.

A minden alap nélkül
c. cikkünk visszhangja.

Görgey Gyula levele.

A Zemplén legutóbbi számában irtunk arról a Görgey Gyula, cs. és kir. kamarás, tályai nagybirtokos és Gortvay Aladár szerencsi főszolgabíró között felmerült afférról, melynek — úgy látszik — csak az első fejezete zárult le a szombat közölt alispáni véghatározattal. Az impulzust a közleményünk megírására az adta, hogy ne csak a vádról, de a védelemről is szerezzünk a nyilvánosság tudomást. Volt ujság, mely a Görgey Gyula vádjait alkalmasnak találta arra, hogy tendenciózus támadásokat kövessék azokból Gortvay Aladár ellen: amikor tehát azokkal a vádakkal szemben az alispáni véghatározat teljes elégtételt szolgáltat a szerencsi főszolgabírónak, le kellett számolnunk annak az ujságnak a támadásaival is.

S elmondjuk mindezt előljáróként annak a levélnek, amelyet Görgey Gyula ur a Nyilt-térben való közzététel végett küldött meg a kiadóhivatalunknak és amelyet szó szerint itt adunk:

A „Zemplén“ f. hó 6-ki számában megjelent közlemény:

„Minden alap nélkül“

azért jelent meg, hogy a szerencsi főszolgabíró jó hangulatot keltsen a közvéleményben az általa ellenem megindított rágalmazási perére nézve.

E közleményben csak az alispán ur véghatározata van szó szerint közölve, a többi pedig mind szemem szedett valótlanosság.

A szerencsi főszolgabíróval én már április 30-án közöltem, hogy én az alispáni véghatározatot nem fogom megfélebbezni csupán azért, hogy Gortvay Aladár mielőbb megkezdhesse ellenem a rágalmazási perét.

A kérdésben lévő feljelentésemet én kizárólag az alispán urhoz küldtem be s ennek tartalmát egy ujságról sem közöltem és hogyha ennek dacára ezen feljelentésem a „Sátoraljaujhelyben“ majdnem szó szerint jelent meg, annak nem én vagyok az oka. Tályán, 1911. máj. hó 8.

Görgey Gyula.

Mi nem kívánunk pörbe szállni Görgey Gyula ural, de a leghatározottabban konstatáljuk: a közlemény megjelentetésére Gortvay Aladár ur sem impulzust, sem megbízást nem adott, sőt biztosíthatjuk Görgey urat, hogy éppen Gortvay Aladár sajnálja legjobban, hogy közte és egy olyan előkelő, tisztességes uriember között, mint Görgey Gyula, ellentétes nézetek merültek föl. — Köztisztviselőről volt szó, a lapok foglalkoztak a do-loggal: közügynek kellett hát tekintenünk az affért és mi sem hallgathattunk. Mi esőngöttük fel szombaton délelőtti telefonon Gortvay Aladár urat, mi kértük fel a reflexziói megtételére és ezzel mi csak az elfogulatlan ujságírói kötelességnek tettünk eleget. Más szempont messziről sem vezette a tollunkat s Gortvay Aladár ur teljesen távol állott a közleményünkötől. — Hogy mit ért Görgey ur, szemenszedett valótlanosság alatt? — azt — engedjen meg — de nem tudjuk; mi ismertettük a feljelentést, leközlöttük szó szerint az alispáni véghatározatot, hát hogy hogyan lehet ilyenformán szemenszedett valótlanosságról szó, arra hamarjában — azt hisszük — Görgey Gyula ur sem tudna felelni.

HIREK.

Németh Pál.

Álmodozó, szép lelke az Alkotóhoz repült örök pihenésre, mert itt hiába küzdött a borulatos arnyal, mely elűzhetetlenül borult reá egy hosszú esztendővel ezelőtt.

Beteg szerelme a halál angyalának, hogy a szárnyas lelkekbe vetett isteni szikra olyan sokszor hamuvá szivódik, semmiségre pusztul. És éppen a termékeny álmok szövögetése, színes, illatos virágok fakadása, csókos szellők járása idején. Amikor a poéta-lélekben ábrándok kergetőznek, friss dalok fakadnak, hogy a pacirtszóval együtt szálljanak Ég felé.

Hiába. A sóhaj vissza nem hozza a dalos lelket, a könny harmatja fel nem frissíti többé a nótafa meghervadt virágait. Csak az elmúlt tavaszok kedves, búbajos muzsikája csendül még egyideig néhány szép lélek felé a fakuló írásköböl, azután jön a feledés, a könnytelen emlékezés megszokott csöndje.

Békés, örök, álomtalan álomra hajtotta fejét egy kedves, meleg szívű poéta. Virágot küldök és könyvet ejtek a koporsójára. f. a.

Huszonkilenc esztendőt élt Németh Pál és hosszas szenvedések után mélyeséges gyászba borítva ifju hitvesét: Hlavathy Jolánt, vasárnap este tért örök nyugovóra. Munkás, küzdelmes élet volt az élete: az íróasztal mellől — tengernyi ujságikkal — szolgált a mindannyiunk javát és komoly, értékes tehetsége s nemes ambíciói becsültté tették a nevét. — Hosszu esztendőknél volt szerkesztője a Zemplénnek és mi, kik egy sorban robotoltunk vele, tanúságot tehetünk róla: igaz ember volt, becsületes s nemes lélek. Igaz önzetlenséggel harcolt mindig a közérdekért és az írásaiban ott volt mindaz, amit a tehetség, a tudás s a szeplőtlen elhatározások jelentenek. Finom s érzelmes lélek volt s a lelke — szépségekkel dusan, egy sokat ígérő ifjuság minden értékével — tükröződött a verseiben, melyek a legelőkelőbb szépirodalmi lapokban is sürvén jelentek meg. Első írásait gimnazista diák korában „Lombok“ címmel bocsátotta utnak és milyen kegyetlen az élet: jön egy illatos, virágos május és minden lombon keresztül gázol az örök enyészet. A halálos csönd.

A temetése igaz, őszinte részvét mellett tegnap délután folyt le. A város vezetőemberei közül sokan vettek részt a szomorú aktuson és ott volt testületileg a Zemplén szerkesztősége és kiadóhivatala, hogy elkísérje utolsó útján egykoron való hűséges munkását: Németh Pált. A ravatalt a koszorúk egész áradata borította; a családja, a város, a barátai, a Fm. Hirlap szerkesztősége küldtek koszorút és ott volt a mi piros rózsából és fehér szegfűből font koszorunk, melynek világoszöld széles szalagján fájdalmas boruval szólaltak meg a betűk: Isten veled — a Zemplén szerkesztősége. A ref. egyházi énekgyászda után Papp József vallás-tanár mondott megható beszédet és illetődött hangon ajánlotta az Ég kegyes indulatába az elköltözött lelket. A temetőben Enyedy Andor segéd-lelkész bucsuztatta el az ifju halottat, majd Roboz Hugó adott hangot az ujhelyi ujságírók kegyeletos, hálás megemlékezésének. És azután valami fájdalmas dübörgéssel zuhantak rá a rögök a fehér ércokorsóra.

És elpihent — örök pihenésre — egy nemes lélek és lecsukódott örök álomra két jószág tekintetű szem. Németh Pál megtért az anyaföldbe és ahogy beérte az utolsó stációt az ő huszonkilenc küzdelmes, ifju esztendője: igaz a könyv és őszinte a megilletődés, melylyel a Németh Pál emlékezetét idézzük vissza...

— A sajtóiroda új vezetője. A miniszterelnök a miniszterelnökségi sajtóiroda vezetésével Barát Ármint kir. tanácsost bizta meg. A sajtóiroda új főnökének úgy emberi, mint ujságírói kvalitásai a legértékesebbek közül valók és joggal tudják maguk mellett a nyilvánosság szimpátiáit. Barát Ármint hosszú időn át volt a vidéki hírlapírás munkása és hosszú ujságírói tevékenységével mindenkoron egy kivételes talentum, a fáradhatatlan munkabírás s a közérdekekért való ambíciók bizonyosságát adta. Új pozíciója csak a munka megbecsülését jelenti és éppen azért is a legteljesebb elismeréssel találkozik a miniszterelnöknek az az elhatározása, melylyel a sajtóiroda élére Barát Ármint állította.

— A gyermekliga napjai. A gyermekvédő liga holnap, csütörtökön és holnapután, pénteken Sátoraljaujhelybe jótékony célu gyermeknapokat rendez. Az utcákra oda kerülnek az urnák s folyik majd minden utcáskoron a könyöröltes munka.

— A vasutasok mulatsága. Ami elegancia, jókedv és színesség csak kiárendálhatja egy estére a mi ócska színházunkat, az mind együtt volt a Máv. ujhelyi embereinek szombat esti mulatságán. Nemes emberbaráti célok szolgálatába szegődött az az éjszaka: a tiszta jóvedelem annak a nyomornak az enyhítésére lett szánva, melyet a március 31-iki tűzveszedelem hagyott maga után. S a közönség lelkes szeretettel kapott a filantrop gondolatot: a színház teljesen megtelt és mindenfelől igaz elismerés fogadta azt a nagystilű, valóban művészi becsü programot, melyet a hangverseny során — mintegy az az éjszaka prologusául — vitt a rendezőség a publikum elé. Minden érdeklődés élén Alexy Olga kisasszony, a berlini opera művésznöje állott. Hódítóan szép színpadi jelenség s az előadása csupa megvesztegető charm, csupa elegáns könnyedség. Tisztán esengő, művészi iskolázott a hangja és a Mignon-ból és a Traviatából adva elő egyes részleteket főlényes készütséggel, művészi tökélyű előadásban szólaltatta meg a Thomas s Verdi zsenijét. A szereplését viharos tapsok köszöntötték és nyomon követte az ováció a program minden többi számát is, amikor Jakobi Róbert, Bettelheim Miksa, Zucker Viktor, Róbert Emil, Krempanszky György és Olchváry Ernő nyújtották a legjavát pompás zenei tudásuknak, a hangszereken való művészi készségüknek. A hangverseny után ötletes tombolajáték volt soron s azután folyt a késő reggeli órákig elapadhatatlanul, kedves vidámsággal a tánc. S összegezve mindent: az éjszaka frappáns sikerü volt s az agilis rendezőség — élén Guttman Armin h. állomásfőnökkel — minden elismerésre méltóan, a legteljesebb eredménynyel látta el a munkáját.

— Tavaszi műkiállítás. Örvös Károly és Bálint József festőművészek vezetésével június elsején az ujhelyi amatőr-festők a vármegye nagytermében műkiállítást rendeznek. A rendezőség kéri mindazokat, akiknek önálló képeik vannak az akik a tárlaton részt óhajtanak venni, hogy ebbeli szándékukat jelentsék be Dókus Gyula alispán urnak.

— Hanako vendéglátása. Tegnap este lépett föl nagyszámú közönség előtt Hanako, a japán Duse, kicsiny társulatával az ujhelyi színházban. Az európai megszokott stílusból elütő motívumok vonultak fel a színpadra és akik a különleges élvezeteket kedvelik, őszinte érdeklődéssel fogadták a japán társulat fellépését. Ennek az ősi és szűzi tisztaságban megőrzött kulturának megismerése a színpadon keresztül frappánsan hatott. A közönség az előadás végeztével lelkesen megtapsolta a japán művészeket.

— Tejhamisításért. Schmidt Lajos rendőrkapitány Altmann Márton bodrogszerdahelyi tejszállító, mert piszkos, felirattal el nem látott szekeren, nyiltsebekkel bíró lóval, roz-

dás, nyitott kannákban vízzel hamisított tejet szállított, 3 napi elzárásra és 50 korona fő- és 50 korona mellék-büntetésre ítélte. Legfőbb ideje, hogy példás szigorral állják útját a hatóságok az élelmiszerekkel üzött lelketlen manipulációknak.

— Amerika és a halál. Lang József évekkal ezelőtt Sárospatakról Amerikába vándorolt és keserves, verejtékes munkával amint összeszedett egy kevés pénzt, hazajött újból. Ott éldegelt az 52 éves ember Sárospatakon csöndben, békében, mig-nem a legutóbbi időben tulzott gondok kezdték gyötörni. — Afeletti bánatában hát, hogy Amerikából hozott pénzecskeje idehaza napról-napra fogy és már öregsége miatt nem mehet vissza Amerikába, lemondott az élet-ről és egy kora hajnalon egy Amerikából hozott erős nadrágszija felakasztotta magát.

— Vásár Helmezen. Királyhelmezs községben a kereskedelemügyi miniszter folyó évi május 18-ikára pótvásár tartását engedélyezte. A pótvásárra mindennemű állatok felhajtatók.

— Tűzek. Neuman Mendel és Herman déri lakosok közös csürében tűz támadt s a csürben volt cséplő-gép a gazdasági felszereléssel és takarmánnyal együtt a tűz martaléka lett. A vizsgálat során kiderült, hogy Prokopják Vazul szolga éjjel takarmányért ment s mivel a setéség miatt nem látott, gyufát gyújtott s azt égve eldobta úgy, hogy a szétszórt takarmányszálak egy-kettőre meggyuladtak. — Nagybereznynén tűz ütött ki Gonosz Mihály csürjében, melytől Gonosz János, Mihalkó József, Novotnyák József és Mihalinka Mihály csürei is kigyultak. A tűz keletkezésének oka: gondatlanság. — Felsőcsébény község határában levő Szokolonác nevű bükköserdőrész égni kezdett s míg a tűz teljesen lokalizálták, 13 holdnyi bükkös terület pusztult el. Az erdőégés okozásával Szolej Fedor felsőcsébény lakost gyanúsítják, ki az állítólag ott rakott pásztortűzet távozásakor nem oltotta el.

— Rablás 20 fillért. Janócsik János 19 éves peticssei szolgálégény kissé ittas állapotban haladott a Kiskemenczére vezető hegyi uton s ott találkozott Behun Jánosnéval, kitől egy fél liter pálinkára való pénzt kért. Az asszony elutasította magától a legényt és folytatni akarta útját, de az erőszakos suhanc megragadta és úgy össze-vissza kinezta, hogy összes pénzt, mely 20 fillérből állott — oda adta, csak hogy megszabaduljon támadójától. A sértett panaszára megindított nyomozat során a suhanc beismerte tettét és védelméül ittas állapotára hivatkozott.

— Nagyszébeni földhitelezési intézet kölesönt közvetítő ügynöksége törlesztéses jelzőlog körcsönöket nyujt oly előnyös feltételek mellett, amit semmi más intézet nem nyujthat. Megbízásokat elfogad és részletes utbaigazítással szolgál Maár Béla Széchenyi-tér 9. (Fénykép. műterem Juhász-féle ház).

NYILT TÉR. *)

Köszönetnyilvánítás.

László Albert fiam elhalálása alkalmából mindazoknak, akik szives részvételükkel felkerestek s ezáltal nagy bánatunkon enyhíteni igyekeztek: ez uton mondunk halás köszönetet. Sátoraljaujhely, 1911. május 9.

Lóvy Adolf
és családja.

*) E rovat alatt közlöttekért nem vállal felelősséget a Szerk.

Felelős szerkesztő: Dr. Adriányi Béla.
Főmunkatárs: Majtényi Géza.
Helyettes szerkesztő: Roboz Hugó.
Laptulajdonos: Ehlert Gyula.

MEGHIVÓ.

A Tokajvidéki Kereskedelmi és Gazdasági Bank
Részvénytársaság Tokajban

1911. évi május hó 21-én d. e. 10 órakor
saját helyiségében

rendkívüli közgyűlést

tart, melyre a t. részvényeseket van szerencsénk meghívni.

Az igazgatóság.

Tárgysorozat:

1. Jegyzőkönyv hitelesítésére két részvényes kijelölése.
2. Elnök lemondása folytán intézeti elnök választása.
3. Az igazgatóság jelentése a miskolczi hitelintézzel létesített megállapodásról.
4. Határozathozatal 100,000 korona névértékű részvény kibocsátása által az alaptőkének 300,000 koronára való felemelése tárgyában.
5. Az alapszabályok 6., 17., 18., 24., 29., 31., 33. és 51. §§-ainak módosítása.
6. Két igazgatósági és két felügyelő-bizottsági rendes tag választása.

Eladó gazdasági gépek

1 drb Hofler és Schrantz-féle 2 éves, jó karban levő 6-os **cséplőgép**, hozzávaló 1 darab Beck és Behrman-féle 6-os **benzinmotor** teljes felszereléssel szabad kézből eladó.

Czim: **Csubák János**
Királyhelmez.

Schunda-féle

cimballmok

jutányos áron részletre is kaphatók

Sátoraljaujhely, Deák-utca 3.

44322. számhoz.

Birtok örökeladási hirdetmény.

A magyar tanulmányi alapnak a zempléni vármegyei Bodrogkislalud és Szegilong községek határában fekvő mintegy 718.952/1600 h. erdő, mintegy 1179, 1152.5/1600 hold mezőgazdasági, összesen tehát mintegy 1898, 504.5/1600 holdas birtokának az eladási feltételekben részletezett hat tagban, esetleg egy tagban örökáron való eladása iránt f. évi június hó 7-én déli 12 órakor a vallás- és közoktatásügyi m. kir. miniszterium IX. ügyosztályában (V. ker., Vadász-utca 33. szám) zárt ajánlati versenytárgyalás fog tartatni.

Az ivenként 1 koronás bélyeggel és a bánatpénz letételét igazoló nyugtával ellátott, szabályszerűen kiállított írásbeli zárt ajánlatok, melyek borítékán jelendő: „Ajánlat a bodrogkislaludi és szegilongi birtokra“, legkésőbb a fent jelzett nap délelőtti 11 órájáig az alulírott miniszterium segédhivatali főigazgatójánál (V., Hold-utca 16.) nyújtandók be.

A részletes eladási feltételek ezen miniszterium IX. ügyosztályában, továbbá segédhivatali főigazgatójánál, valamint a bodrogkislaludi kir. közalapítványi erdőőrnel a hivatalos órák alatt megtekinthetők.

Budapest, 1911. április hó 25.

A m. kir. vallás és közoktatásügyi minisztertől.

Ujüzlet

megnyitás.

Barna Dezső

női ruha,
kelme,
selyem,
vászon,
szőnyeg,
függöny és
menyasszonyi
kelengyék

üzlete

Sátoraljaujhely.

Eladó gazdasági gépek.

Özv. Fülöp Istvánné tulajdonát képező 8-as Robey-cséplőgarnitúra teljes felszereléssel, elevátor löherefejtő és egy szalmatüzelő készülék, haláleset miatt jutányosan és szabad kézből eladó.

Bővebbet özv. **Fülöp Istvánnénál** Sátoraljaujhely Csörgői-ut.

Zemplén-Ladmóczi Mész- és Agyagipar Részvénytársaság Sátoraljaujhely.

Ajánljuk a t. építő, építész és mészkereskedő urak szives figyelmébe az általunk kizárólag fával égetett, teljesen kőmentes

I. rendű

darabos meszet,

mely kiadós voltánál fogva az összes hazai termékeket felülmúlja.

Levélbeli megkeresésre azonnal válaszolunk, távirati megrendeléseket elfogadunk.

Zemplén-Ladmóczi Mész- és Agyagipar Részvénytársaság.

Sürgöhyeczim: Mésztársaság Saujhely.
Telefon szám: 32.

A PERONOSPORA ELLEN

idejében **permetezzünk**

valódi **Brixeni Kristály-Azurinnal** mely jobb, biztosabb és olcsóbb védőszer mint a kékkő mészkeverék.

KAPHATÓ MINDENÜTT.

Kérjen ingyen-prospektust.

Magyarországi főraktár:

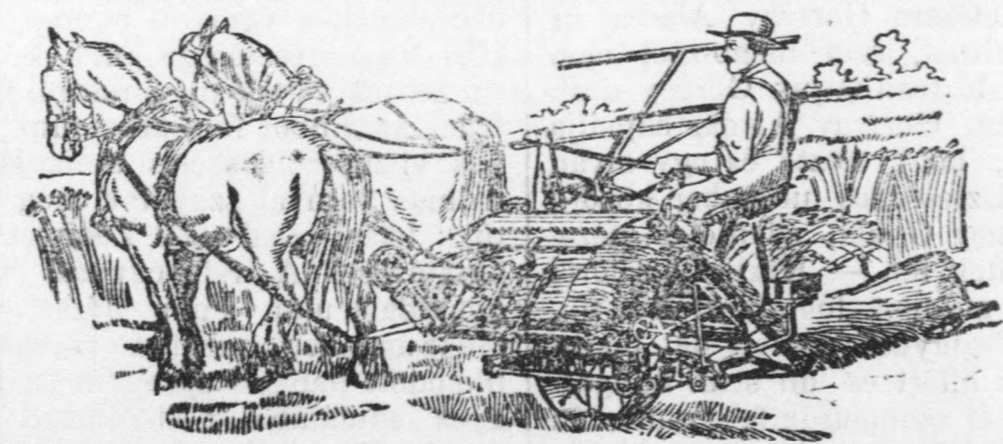
MOLNÁR M. és TÁRSAI

műszaki és mezőgazdasági cikkek nagykereskedése

Budapest, VI., Gyár-utca 21 g.

Rézkepor, permetezőgép, borsajtó, zsák, ponyva, gépolaj, gépszij stb. legolcsóbb beszerzési forrása.

MASSEY-HARRIS C^o. R.T.

Fűkaszálo aratógép és földmívelő eszközök

gyára.

Toronto, Északamerika.

A világ legjobb gyártmányai.

Árjegyzéket kívánatra ingyen küld a

Massey-Harris C^o. R.T.
Budapest, V., Alkotmány-u. 23. sz.